

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार
गृह विभागाच्या अधिपत्याखालील न्यायसहायक
वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयातील तांत्रिक
संवर्गातील पदे दिव्यांगांसाठी नव्याने सुनिश्चित
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एफएसएल-०४२१/प्र.क्र.४१(१)/पोल-४

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :- २९ जुलै, २०२१.

वाचा:-

- १) दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६.
- २) केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना.
- ३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग परिपत्रक क्र.दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दि.१२.११.२०२०.
- ४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय, क्र.दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दि.०२.०२.२०२१.
- ५) संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, मुंबई यांचे पत्र क्र.न्या.वै.प्र.सं./प्रशा/प्र.क्र.३०१/मुं./का/१२८६-१२८८/२०२१, दि.०३/०३/२०२१.
- ६) गृह विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: एफएसएल-०४२१/प्र.क्र.४१(१)/पोल-४, दि.०९.०६.२०२१.
- ७) प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांच्या अध्यक्षतेखालील तज्ञ समितीच्या दि.०८.०६.२०२१ व दि.०७.०७.२०२१ च्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगांसाठी शासन सेवेतील पदांची

पदसुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी दि.०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी तयार करून ती www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर Policy/Act/Rules-Notification येथे List of Post identification suitable for Persons with Benchmark Disability notified on ०४.०१.२०२१ या शिर्षाखाली प्रसिध्द केली आहे. त्यानुसार, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने संदर्भ क्र.४ येथील दि.०२.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्याबाबतच्या सूचना निर्गमित केल्या आहेत. सदर शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचना विचारात घेवून, केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेमध्ये नमूद

नसलेल्या संवर्गासाठी पदसुनिश्चितीचा प्रस्ताव प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांच्या अध्यक्षतेखालील तज्ञ समितीच्या दि.०८.०६.२०२१ व दि.०७.०७.२०२१ रोजीच्या बैठकीत विचारार्थ ठेवण्यात आला होता. तज्ञ समितीने दिलेल्या निर्णयानुसार गृह विभागाच्या अधिपत्याखालील न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, मुंबई यांच्या आस्थापनेवरील तांत्रिक संवर्गातील पदे दिव्यांग प्रवर्गासाठी नव्याने सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ अन्वये केंद्र शासनाने संदर्भ क्र.२ येथील दि.०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी तयार करून ती www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिध्द केली आहे. त्याअनुषंगाने, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने संदर्भ क्र.०४ येथील दिनांक ०२.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचना विचारात घेवून या विभागाच्या अधिपत्याखालील न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील प्रशासकीय संवर्गातील गट-अ ते गट-ड संवर्गातील एकूण २८ संवर्गांची पदे उपरोक्त संदर्भ क्र.६ येथील दि.०९.०६.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये सुनिश्चित केली आहेत. आता, प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग यांच्या अध्यक्षतेखालील तज्ञ समितीच्या दि.०८.०६.२०२१ व दि.०७.०७.२०२१ रोजीच्या बैठकीच्या इतीवृत्तानुसार न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील तांत्रिक संवर्गातील एकूण १७ संवर्गांची पदे तज्ञ समितीने केलेल्या शिफारशीनुसार सोबतच्या **विवरणपत्र-अ** मध्ये दर्शविल्यानुसार दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

२. महासंचालक (न्यायिक व तांत्रिक), वाहनचालक व पहारेकरी ही पदे तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार दिव्यांग प्रवर्गासाठी सुनिश्चित करण्यातून वगळण्यात येत आहेत.

३. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक संकेतांक २०२१०७३०११५१३५७०२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(शिरीष मोहोड)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

३. महासंचालक (न्यायिक व तांत्रिक), १८ वा मजला, नविन प्रशासकिय इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२.
४. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
५. संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
६. उपसंचालक, प्रादेशिक न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा, नागपूर, अमरावती, औरंगाबाद, नाशिक, पुणे, नांदेड, कोल्हापूर.
७. सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक.
९. अपर मुख्य सचिव (गृह विभाग), यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव (विशेष), गृह विभाग यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
११. महालेखापाल-१ व २ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
१२. उप सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग/दि.क.२, मंत्रालय, मुंबई.
१३. निवडनस्ती पोल-४.

विवरणपत्र-अ

(शासन निर्णय, गृह विभाग क्रमांक-एफएसएल-०४२१/प्र.क्र.४१(१)/पोल-४, दि.२९/७/२०२१ सोबतचे विवरणपत्र)

प्रशासकीय विभाग-गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

अधिनस्त कार्यालयाचे नाव- न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

अ. क्र.	पदनाम	दिव्यांग प्रवर्ग	शेरा
१.	संचालक	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
२.	सहसंचालक	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
३.	उपसंचालक	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
४.	उपसंचालक (मानसशास्त्र)	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
५.	उपसंचालक (संगणक गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण)	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
६.	सहायक संचालक	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे

अ. क्र.	पदनाम	दिव्यांग प्रवर्ग	शेरा
७.	सहायक संचालक (मानसशास्त्र)	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
८.	सहायक संचालक (संगणक गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण)	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
९.	सहायक रासायनिक विश्लेषक	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
१०.	वैज्ञानिक अधिकारी (मानसशास्त्र)	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
११	वैज्ञानिक अधिकारी (संगणक गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण)	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
१२	वैज्ञानिक अधिकारी (छायाचित्रण)	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
१३	वैज्ञानिक सहायक	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
१४	वैज्ञानिक सहायक (मानसशास्त्र)	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे

अ. क्र.	पदनाम	दिव्यांग प्रवर्ग	शेरा
१५	वैज्ञानिक सहायक (संगणक गुन्हे, ध्वनी व ध्वनीफित विश्लेषण)	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
१६	वरिष्ठ प्रयोगशाळा सहायक	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे
१७	कनिष्ठ प्रयोगशाळा सहायक	a) D, HH b) OA, OAL, CP, LC, Dw, AAV c) SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	तज्ञ समितीच्या निर्णयानुसार व केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेप्रमाणे

ABBREVIATIONS

Sr. no.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
1	D	Deaf	7	Dw	Dwarfism
2	HH	Hard of Hearing	8	AAV	Acid Attack Victim
3	OA	One Arm	9	SLD	Special Learning Disability
4.	OAL	One Arm and One Leg	10	MI	Mental illness
5	CP	Cerebral Palsy	11	MD	Multiple Disability
6	LC	Leprosy Cured			